

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. juni 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Line Herbæk Larsen
Sagsnr.: 2020-19-0293
Dok.: 2403417

Status for indsatsen mod utryghedsskabende lejre

1. Det følger af § 3, stk. 4, i ordensbekendtgørelsen¹, at det på steder, hvortil der er almindelig adgang, er forbudt at etablere og opholde sig i lejre af permanent karakter, som er egnede til at skabe utryghed i nærområdet.

Bestemmelsen blev oprindeligt indsat ved bekendtgørelse nr. 305 af 31. marts 2017 om ændring af bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv. samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger og trådte i kraft den 1. april 2017.

Baggrunden for bestemmelsen var, at det i sommeren 2016 blev konstateret, at der blev etableret lejrlignende ophold i det offentlige rum, f.eks. i offentlige parker og på offentlige gader og veje, hvor de pågældende personer sov og opholdt sig – ofte i længere tid ad gangen. Dette kan indebære gener for omgivelserne i form af f.eks. støj, uro og uhumske sanitære forhold og kan give anledning til utryghed hos omkringboende og forbipasserende.

Justitsministerens adgang til at fastsætte regler om zoneforbud, der omfatter en kommune, følger af lov nr. 131 af 27. februar 2018 om ændring af lov om politiets virksomhed (Udvidet bemyndigelse til at fastsætte regler om zoneforbud). Loven indeholdt imidlertid en udløbsklausul, hvorefter justitsministerens bemyndigelse oprindeligt bortfaldt den 1. marts 2021. Ved lov nr. 288 af 27. februar 2021 om ændring af lov om ændring af lov om politiets virksomhed (Ophævelse af udløbsklausul for udvidet bemyndigelse til at

¹ Bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoner og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger med senere ændringer.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

fastsætte regler om zoneforbud) blev udløbsklausulen dog ophævet, og justitsministerens bemyndigelse er således ikke bortfaldet.

Den 4. maj 2020 indgik regeringen sammen med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten en aftale om præcisering af reglerne om utryghedsskabende lejre. Det fremgår bl.a. af aftalen, at der kun skal sættes ind mod de lejre, der har permanent karakter, og som skaber utryghed, ligesom der skulle gives politiet mulighed for at give en advarsel i stedet for et egentligt zoneforbud, der omfatter en kommune. Som følge heraf blev ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4, og § 6, stk. 3, nyaffattet, jf. bekendtgørelse nr. 1094 af 29. juni 2020, der trådte i kraft den 2. juli 2020.

Det følger af den politiske aftale, at der for at følge udviklingen på området løbende vil blive gjort løbende status, og at partierne bag aftalen vil få den første status i foråret 2021. Denne status blev oversendt den 23. marts 2021.

Nærværende status følger op herpå, og som det fremgår, er det fortsat samlet set Rigspolitiets vurdering, at adgangen til at udstede zoneforbud, der omfatter en kommune, i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, kan have en præventiv effekt i forhold til etablering af og ophold i utryghedsskabende lejre af permanent karakter.

2. Justitsministeriet kan på baggrund af en udtalelse fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten oplyse følgende status for indsatsen mod utryghedsskaben lejre i 2021:

”Rigspolitiet og Rigsadvokaten har foretaget en høring af Københavns Politi, som tilvejebringer et repræsentativt billede af status for indsatsen mod utryghedsskabende lejre, idet Københavns Politi erfaringsmæssigt vurderes at være den eneste politikreds, som har behandlet denne type sager. Københavns Politi har oplyst følgende:

”Københavns Politi kan oplyse, at der er fremfundet tre afgørelser for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, om etablering og ophold i utryghedsskabende lejre i 2021. Afgørelserne vedrører 1 dansk statsborger og 2 EU-borgere (Rumænien).²

² Opgørelsen er fremfundet på grundlag af en søgning i POLSAS for antallet af afgjorte sager registreret under gerningskoden 84220 (ordensbekendtgørelsen – sikring af den offentlige orden mv.). Ved søgningen fremkom et stort antal sager, som Københavns Politi ved hjælp af en række søgekriterier har filteret til et mindre antal afgjorte sager, som herefter manuelt er blevet gennemgået med henblik på at sikre, at sagerne omhandler overtrædelser af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4, jf. § 18, stk. 1.

Københavns Politi har ikke meddelt zoneforbud i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, for overtrædelse af lejrforbuddet i ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4. Københavns Politi kan endvidere oplyse, at der ikke er fremfundet afgørelser vedrørende overtrædelse af meddelt zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, jf. § 18, stk. 2.³

Københavns Politi bemærker generelt i den forbindelse, at de oplyste data er behæftet med usikkerhed, idet der ikke findes en specifik gerningskode for henholdsvis overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 4, om forbud mod utryghedsskabende lejre, for meddelelse af zoneforbud i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, eller for overtrædelse af et meddelt zoneforbud. Endvidere er POLSAS et sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem, og der er tale om dynamiske tal, hvorfor der må tages forbehold for indtastningsfejl, forsinkede opdateringer og lignende.

Det er fortsat Københavns Politis umiddelbare opfattelse, at det samlede regelsæt om utryghedsskabende lejre, herunder zoneforbud, har en præventiv effekt. Det er Københavns Politis vurdering, at politikredsens målrettede indsats mod utryghedsskabende lejre som følge af vedtagelsen af lov nr. 131 af 27. februar 2018 har haft en stor effekt, og at der er sket et målbart fald i antallet af lejre og anmeldelser herom siden 2018. Københavns Politi formoder, at denne tendens ville være fortsat, også selvom den ekstraordinære COVID-19-situation ikke var opstået.”

Det er samlet set fortsat Rigspolitiets vurdering, på baggrund af Københavns Politis umiddelbare erfaringer, at adgangen til at udstede zoneforbud, der omfatter en kommune, i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, kan have en præventiv effekt i forhold til etablering af og ophold i utryghedsskabende lejre af permanent karakter.”

³ Opgørelsen er fremfundet på grundlag af en søgning i POLSAS for antallet af afgjorte sager registreret under gerningskoden 84225 (ordensbekendtgørelsen – zoneforbud – overtrædelse af forbud). Ved søgningen fremkom et stort antal sager, som herefter manuelt er blevet gennemgået med henblik på at sikre, at sagerne omhandler overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, jf. § 18, stk. 2.

3. Dette vil være den sidste status for indsatsen mod utryghedsskabende lejre, som Justitsministeriet vil oversende til Folketingets Retsudvalg. Justitsministeriet står selvsagt til rådighed, hvis Folketinget fremadrettet måtte have spørgsmål til omfanget eller indholdet af indsatsen.

Mattias Tesfaye

/

Thomas Højgaard